

לכולם שלום,

"**חום יולי אוגוסט**" – כל שנה והטמפרטורות המעיקות של יולי אוגוסט. עקומת החלב יורדת ועקומת הפוריות, הנצפית מספר חודשים מאוחר יותר, גם היא יורדת. הרפת הישראלית, החווה אקלים זה, מפתחת ממשק מתאים יותר להתמודדות עם "האכזר מכל" – חום יולי אוגוסט.

- **צינונים** – כל מספר שנים יוצאים מחקרים נוספים על צורת הצינון, על כלי הצינון ועל תדירות הצינון. הטכנולוגיות מתפתחות, ועם בעבר קיבלנו מידות חום חד פעמיות יומיות ממדידות חום הגוף או טמפרטורת הסביבה, הרי כיום, ישנם הלוגרים, או הבולבוסים המדווחים בצורה רציפה. לא ירחק היום ונקבל זאת באמצעים דיגיטליים ידודיתיים אחרים שישפרו וינהלו לנו את הנחיצות והתדירות של הצינונים.

אין להס תקלף

גם כאן, רצוי להתייעל. במרבית המקרים, זה מתחיל במחקרים, ולאחר מכן המלצות ובסופו של התהליך, היישום.

- **ממשק הזרעות** – ריכוז ההזרעות בחודשיי האביב ותחילת הקיץ, וירידה בכמות ההזרעות הראשונות בחודשים יולי-ספטמבר/אוקטובר. ממשק זה מתבצע בעיקר בשלוחת העגלות והמבכירות ומשפיע גם על יישור עקומת החלב. הוא נכון וטוב, אולם יש להיערך אליו מראש וזאת בשל כמות המלטות, יונקיה וגידול העגלות בקבוצות מאוד מרוכזות לעומת קבוצות מאוד מדוללות. במידה וההיערכות היא לא בהתאם, הפגיעה הממשקית בגורמי התחלואה והפוריות יהיו גבוהים.
- **פוריות זרמה** – מלוח דצמבר 2012, שיאון מפרסמת בלוח הפרים את הפרים בעלי הזרמה הפורייה ביותר. במרבית המקרים היא מובהקת בפוריותה לעומת שאר זרמות הפרים בשימוש. המזריעים והרפתנים החלו להטמיע את השימוש בזרמות אלו, ולעיתים בשימוש מופרז, על חשבון הגנטיקה הרצויה. זרמות אלו החליפו, במרבית המקרים, את "הקוקטילים" של שני פרים. אני חוזר ומדגיש – לשתי מנות זרע (מאותו הפר), כפתרון לפוריות, **אין שום משמעות וזה ביזבוז זרמה מיותר**. לעומת זאת, שימוש בזרמה פורייה, בהזרעות מספר 4 ומעלה (עגלות) או 5 ומעלה (בפרות), יש השפעה.

בעת האחרונה, אנו מפרסמים שלושה לוחות פרים/בשנה. לוח פרים המתפרסם באוגוסט, מתמודד עם השפעות שליליות של האקלים ו"היציאה מהקיץ", ולכן אנו משפרים את הלוח בזרמות פוריות יותר. כך גם נבצע בלוח הנוכחי שיתפרסם ב-9 **לאוגוסט**.

גנטיקה – רכיב "פוריות בנות הפר" הינו מדד הנמצא בדגש גבוה וישיר באינדקס הטיפוח שלנו, מאז שנת 2001. בצורה רציפה, כ-16% מכלל תכונות האינדקס, הן לתכונה זו. ההתקדמות הגנטית, לאורך השנים, היא חיובית. למרות שהרכיב הגנטי לתכונה זו, משפיע באחוזים בודדים וקטנים, בכל שנה ושנה, לטווח הרחוק של עשור או שתיים, ההשפעה היא מצטברת ומשפיעה.

ההשפעה היא בניתוח כלל אוכלוסיית הפרים ולא בצורה פרטנית על פר בודד זה או אחר, למרות שבמשק הישראלי, לעיתים קרובות מידוי, לפר בודד יש השפעה גדולה וזאת בשל שימוש חריג בזרמתו. דוגמא נוכחית היא הפר **איסר – 7733**: שימוש

מופּרז, מעבר לכל המלצה של שיאון יביאו גם לביטוי את תכונתו השלילית לפוריות בנותיו. בלוח הפרים של אוגוסט 2017 הוא יהיה עם הערך 2.1-.

- **הדרכה** – שיאון והחקלאית מובילים בתחום זה ונפגשים בצורה פרטנית עם רפתנים/יות רבים במפגשים של "בריאות העדר" או "פוריות וגנטיקה" של שיאון. שני ארגונים אלו, בוחנים את כל נקודות הפוריות, מזוויות שונות ונותנים לרפתן כלים טובים להתמודד עם הבעיות הממשקיות או הגנטיות שיש לכל רפת ורפת, בצורה שונה.

מערכות אלו לצד מדריכים של המ"ב, שה"מ ומדריכים ממרכזי המזון וחברות פרטיות, עובדים כבר מספר שנים, שכל ארגון רוצה להעצים את התחום החשוב הזה. המגע האישי עם הרפתנים בשיחות מקצועיות ברפת, הינו משאב מקצועי חיוני וחשוב להתקדמות מקצועית. ישנה היום מחשבה ותחילת פעילות, לאיחוד כלל המערכות הללו, למערכת הדרכה משותפת.

- **הרפתן הישראלי** – התמודדות רבת שנים בתופעה של "חום יולי-אוגוסט" הביאה את הרפתנים וכלל מערכת ההדרכה והמחקר להדרכה רציפה וטובה בנושא זה. הרפתנים קוראים, מגיעים לכנסים מקצועיים, משוחחים האחד עם השני ובעיקר – מעבירים מידע חיוני וחיובי לשיפור התוצאות. אחת הגדולות ברפת הישראלית היא השקיפות המקצועית והעברת הנתונים וחשיפתם לכלל הציבור בידיעה ששיפור כלל המערכת תתמוך גם בשיפור הביצועים הפרטניים, בכל רפת ורפת.

במרביית המקומות בעולם, זרימת המידע בין הרפתות היא פחותה והיתרונות היחסיים של רפת אחת (או קבוצת רפתות המאוחדות לקבוצה אחת – קלסטר), יהיו החסרונות, לעומת רפת אחרת, בעתיד.

בישראל אנו, במרביית המקרים, מתקדמים ביחד וצועדים לפתרונות מקצועיים מערכתיים המשפיעים על כולנו – *לֵב יתְּרַוֵּנוּ וְלֵב חוֹלְקֵנוּ*.

רפתנים רבים הם בוגרי מוסד אקדמי או שעברו קורסים ניהוליים במוסדות האקדמיה. ניהול רפת של עשרות פרות או מאות ואף אלפי פרטים, אינה דומה לרפת המשפחתית הקטנה ההיסטורית. היא דורשת מיומנות מקצועית גבוהה יותר. מנהל הרפת מתמודד היום עם מספר מערכות ניהול במקביל, ואף נבחן על כך בתוצאות. המנהלים, נכון עושים, ששולחים את העובדים לקורסים פרטניים לכל שלוחה או לכל תחום, ובכך מחזקים את היכולת המקצועית ומעצימים את המשאב האנושי ברפת.

ומה התוצאות בפועל?

גם במחקר וגם בשטח טוענים שאין לטפח ליצרנות כזו גבוהה וזאת בשל הפגיעה המשמעותית בתכונות המשנה כפוריות, הישרדות, בריאות.

האמנם?

ראו זה, הפלא ופלא: בניגוד לתיאוריות הרווחות ולהרגשות הפרטניות של רפתן/חוקר/חברות/או אנשי שיווק ומכירות של החברות, המספרים הם אחרים.

וזאת למה?

עיקר הנקודות, פורטו בתחילת הסקירה

להלן המספרים האמתיים שבמקומות מסוימים ובהרצאות מקצועיות, בכנסים שונים
מקבלים העצמה על ידי "ניקיון ההשפעה" מגורמים שונים.

ראו את ההבדלים הקיימים ב-4 השנים האחרונות, וזאת ללא התוצאות המרשימות
המתחילות להגיע משנת 2017 (על כך, בסקירה דומה בשנה הבאה....).
ראו את העלייה ביצרנות (חלב ורכיביו) ומגמת העלייה באחוזי ההתעברות בתחלובה
ראשונה או שנייה. בודדתי את תחלוב שנייה, כי הטענה שתחלובה זו חשובה ושונה
מהשאר, היא נכונה.
הנתונים של העגלות – לא ניתנים הפעם וזאת משום שהן לא מייצרות חלב. אולם,
המגמה של אחוזי ההתעברות בשלוחה זו, דומים ואף טובים יותר משלוחת
המבכירות או הבוגרות

איור 1: נתוני ייצור ותכונות משנה בפרות לפי שנת הלידה בתחלובה ראשונה

תחלובה ראשונה
=====

שנה	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
מספר תנובות	30056	30295	28629	31203	32482	31941	34325	35233	33443	36782
גיל המלטה	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.01	2.01	2.01	2.00	2.01
ימי חליבה	367	353	366	376	368	371	356	356	360	295
חלקיות	0	0	0	0	0	0	0	0	4	60
ק"ג חלב	11673	11781	11961	12022	12198	11853	12310	12267	11971	12311
ק"ג שומן	420	418	422	425	434	427	434	437	437	448
ק"ג חלבון	364	368	370	372	381	371	386	389	383	395
ק"ג חמ"ס 1991	11278	11352	11419	11489	11750	11480	11856	11953	11818	12170
חלקיות שומן	3.62	3.57	3.55	3.56	3.58	3.62	3.55	3.58	3.67	3.66
חלקיות חלבון	3.13	3.13	3.10	3.10	3.13	3.14	3.14	3.18	3.21	3.22
מספר רשומות עם תאים	30095	30333	28664	31227	32509	31973	34351	35268	33467	36785
רת"ס	3.50	3.49	3.57	3.62	3.62	3.65	3.62	3.72	3.70	3.64
מספר פרות שהזרעו	27109	26631	25040	28424	29272	28502	31032	30727	29400	26626
חלקיות התעברות	50.90	50.56	49.98	47.19	48.77	46.99	53.76	51.08	51.00	52.53
מספר פרות שסיימו	32813	33389	31598	33910	35439	35399	37780	38963	35641	1007
ימי יובש	61.2	61.6	59.7	59.7	59.1	57.8	57.6	58.1	57.2	57.5
חלקיות יציאה	19.4	25.3	24.0	21.0	22.4	22.7	20.3	25.5	24.0	22.6

חלב:

ק"ג חלב בשנת 2007 = 11,673 לעומת 12,311 בשנת 2016: עלייה של 5%

ק"ג חלב בשנת 2012 = 11,853 לעומת 12,311 בשנת 2016: עלייה של 4%

רכיבים:

% שומן בשנת 2007 = 3.62 לעומת 3.66 בשנת 2016: עלייה של 4 מאיות נקודות האחוז.

% חלבון בשנת 2007 = 3.13 לעומת 3.22 בשנת 2016: עלייה של 9 מאיות

נקודות האחוז

התעברות:

אחוז התעברות כללי בשנת 2007 = 50.9% לעומת 52.53% בשנת 2016: שיפור

ב- 1.63 נקודות האחוז. משנת 2012 (נקודת השפל = 46.99%), שיפור ב- 5.54 נקודות האחוז.

איור 2: נתוני ייצור ותכונות משנה בפרות לפי שנת הלידה בתחלובה שנייה

תחלובה שנייה										
2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	שנה
25890	26383	27726	24600	25566	24722	22090	23257	24721	22459	מספר תנובות
3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	גיל המלטה
286	353	346	348	360	354	362	354	344	358	ימי חליבה
64	2	0	0	0	0	0	0	0	0	% חלקיות
12395	12163	12315	12417	11963	12299	12060	12001	11965	11843	ק"ג חלב
454	443	437	442	434	441	428	426	430	424	ק"ג שומן
402	390	391	391	375	386	376	372	374	368	ק"ג חלבון
12371	12025	12002	12042	11636	11922	11612	11508	11573	11401	ק"ג חמ"ם 1991
3.69	3.67	3.57	3.58	3.65	3.61	3.57	3.57	3.62	3.61	% שומן
3.25	3.22	3.19	3.16	3.15	3.15	3.13	3.11	3.14	3.12	% חלבון
25894	26412	27772	24649	25634	24781	22147	23293	24764	22503	מספר רשומות עם תאים
3.43	3.53	3.56	3.49	3.57	3.53	3.47	3.39	3.36	3.42	רת"ס
17473	21851	22804	20476	21501	20823	18546	19057	19788	18345	מספר פרות שהזרעו
47.17	45.45	46.01	46.58	39.79	43.87	41.43	45.44	44.43	44.46	% התעברות
659	28005	30075	26843	27918	26628	23624	25165	26763	24011	מספר פרות שסיימו
58.0	57.8	58.5	58.2	59.9	59.9	61.6	60.3	61.8	61.9	ימי יובש
25.2	28.2	29.9	26.1	29.5	28.1	25.4	26.4	30.5	24.4	% יציאה

חלב:

ק"ג חלב בשנת 2007 = 11,843 לעומת 12,395 בשנת 2016: עלייה של 4%
ק"ג חלב בשנת 2012 = 11,963 לעומת 12,395 בשנת 2016: עלייה של 3%

רכיבים:

% שומן בשנת 2007 = 3.61 לעומת 3.69 בשנת 2016: עלייה של 8 מאיות נקודות האחוז.

% חלבון בשנת 2007 = 3.12 לעומת 3.25 בשנת 2016: עלייה של 13 מאיות נקודות האחוז

התעברות:

אחוז התעברות כללי בשנת 2007 = 44.46% לעומת 47.17% בשנת 2016: שיפור ב- 2.71 נקודות האחוז. משנת 2012 (נקודת השפל = 39.79%), שיפור ב- 7.38 נקודות האחוז.

**המספרים הם האמת, לא השמועות וההרגשות.....
משהו כנראה עובד נכון בכל המערכות ועל כך יש רק לברך.**

לוח הפרים: מבחן הפרים הסתיים. בשבוע הבא, תתכנס וועדת "לוח הפרים" לקביעת הפרים שיופיעו בלוח ואחוזי השימוש בהם. מידיעה אישית – הפתעות לחיוב מפרים חדשים בלוח.

אנו נפרסם את לוח הפרים ביום רביעי ה-9 לאוגוסט

עד אז, בשלושת השבועות הקרובים – אנו משנים את אחוזי השימוש בהמלצת שיאון בעקבות סיום הזרמה של **דוגלי – 7803 וארמני – 7875**.

את 15 האחוזים של דוגלי חלקנו בתוספת של:

כל פרי הג'נומיק המומלצים לעגלות – 7% במקום 6% הרשומים עד היום:
סיירוס, כאסימור, פוג'ה, אגלי, מומו, ומקון
סיטבון: 13% במקום 9%.
ג'ייג'יי: 14% במקום 10%.
דימסאם: 16% במקום 15%.

את 5 האחוזים של ארמני בפרות חלקנו ב:

גרנטי – 9% במקום 6%
מיסוי – 7% במקום 5%

להזכירכם, מתוכנן מפגש בנושא אזורי המזריע – סיעור מוחות לרעיונות חדשים יום שלישי ה-18 ליולי בבניין המ"ב בקיסריה

בברכת שבוע טוב,
יואל